

Notat

MILJØMINISTERIET

Skov- og Naturstyrelsen

Landområdet
J.nr.
Ref. asn
Den 29. januar 2007

Betydningen af udviklingen i dansk landbrug fra 2001 til 2015

Både kvæggylle og svinegylle kan indeholde østrogen. Betydningen af kvæggylle er allerede lille og vil, som det fremgår, under alle omstændigheder blive mindre.

Mælkeproduktionen forventes at stige med 1,5 pct., som følge af udvidelsen af den nationale mælkekvote. Bestanden af malkekøer forventes imidlertid at reduceres med over 20 pct., som følge af at mælkeydelsen pr. malkeko forventes at stige med 2 pct. om året. Antallet af bedrifter med malkekøer forventes reduceret til en tredjedel fra 9.797 i 2001 til 3.424 i 2015. I 2005 er antallet af bedrifter med malkekøer opgjort til ca. 6.500. Der forventes størst reduktion i malkekobestanden i de kvægtensive områder som Sønderjylland, Ribe/Ringkøbing og Nordjylland.

Svineproduktionen forventes at stige med ca. 1,2 pct. om året, hvilket vil betyde en produktionsforøgelse på knap 20 pct. i 2015. Samtidig anslås, at produktionen af smågrise pr. årssøer vil stige med 0,9 pct. årligt, hvorfor antallet af årssøer på landsplan kun forventes at stige med 6 pct. frem til 2015. Ved landbrugstællingen i 2005 er antallet opgjort til ca. 1,1 mio søer i alt. Lokalt vil der være områder, hvor sobestanden forventes at falde og områder, hvor der forventes en større stigning end gennemsnittet. Den største stigning i soantallet forventes at ske i Sønderjylland. Antallet af søer i det tidligere Sønderjyllands Amt er i 2005 opgjort til ca. 133.000 stk. med forventet stigning til ca. 157.000 stk i 2015. Også inden for svineproduktionen falder antallet af bedrifter. Det forventes at antallet af besætninger med svin falder fra knap 13.000 i 2001 til knap 3.300 i 2015. I 2005 er antallet af besætninger med svin opgjort til knap 9.000.

Set på landsplan må den potentielle stigning i østrogen-udledningen forventes at følge den 6 % forøgelse i antallet af søer. Dette vurderes, at være så lidt, at det ikke kan føre til en risikabel stigning i udledningen af østrogener til det danske vandmiljø. Lokalt, kan der dog være områder, hvor der er en potentiel større risiko for øget udledning af østrogene stoffer. Det drejer sig om områder, hvor der forventes en større stigning i sobestanden end landsgennemsnittet, der i forvejen er en stor sobestand, og der samtidig er drænedele lerjorde, hvor der er risiko for udledning af østrogener med drænvandet.

Der er begrænset viden omkring forskellen i østrogenindholdet i gylle fra bedrifter med drægtige søer, og i gylle fra andre typer bedrifter. For nyligt er enkelte målinger dog blevet lavet, og disse indikerer, at der kun er lille forskel i østrogenindholdet i de forskellige gylletyper. Ydermere skal man huske, at der med den nye husdyrlov er taget initiativer, der vil reducere udspreddingen af husdyrgødning i særligt sårbare områder. I fremtiden vil biogas- og gylleseparationsteknologier blive mere udbredt, og dette vil medvirke til en reduktion af østrogen-indholdet i gylle. Den samlede vurdering er derfor, at de lokalt højere stigninger i sobestanden som omtales ovenfor, ikke vil få betydning for miljøet.